

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 4. Ostenditur Martinum de Swaen ejusque sequaces non immeritò vocari in Jansenismi suspicionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

Thomistarum insignibus de puro puto Jansenismo convincendum. An non id à me præstitum fideliter Eximie Domine? An non solidè & perspicuè? Dic age quid ad manifestam totius quæstionis probationem amplius desideres.

§. 4.

Ostenditur Martinum de Swaen ejusque sequaces non immeritò vocari in Jansenismi suspicionem.

Sententias tuas cum Jansenii Sententijs contuli, uti & cum Thomisticis: clarissimâ explicatione ostendi sensum tuum à Thomistico longè dissidere, perfectissimè convenire cum Janseniano in materia de gratia, Libero Arbitrio, Morte Christi pro omnibus sive in materia quinque propositionum Hæreticarum Jansenii. Vide si lubet libellum meum nuperum, cui titulus *Difficultates propositæ, &c.* ad ejus paginam 13. lectionem attentè prosequere saltem usque ad pag. 45. Causam eviceris si non perfectam ubique tua inter & Janseniana placita consensionem ostenderim. Serum discrimen quod affers in Epistola

stola

stola nuperrima , nullius momenti esse sequenti cap. demonstrabo, fucis verborum nobis illudi non patimur, de re, de substantia, de sensu nobis controuersia est. Age, quoniam me calumniatum clamitas, cum te ubique Jansenio suffragari scripseram, dic in quo fallat comparatio: discrimen aliquod non inane, non merè materiale ostende. Si nequeas, te calumniatum agnosce, dum illud mihi crimen tam temerè affinxisti.

Volo eximie Domine tecum agere benignius. Si Jansenismum oderis, si cum Ecclesia sentias, si Pontificias toto Christiano orbe admittas constitutiones reueraris, licet fortè quæ humana reputabitur infirmitas, & ingenii potius vel scientiæ quam rectæ & Catholicæ voluntatis defectus, tuum inter & Jansenianum sensum discrimen non satis perspicias, vel nequeas explicare, fatere Propositiones prout in Jansenii Pseudo-Augustino conspiciuntur, esse hæreticas. Id te facturum negas ac pernegas in tua Thesi à me toties aliisque tibi objecta. urserat te Reverendus P. Isaacus de Bruyn S. T. Professor, quocum de gratia & libertate litigabas, ut si 7 hominibus terminis fucum non faceres, si sentires Catholicè, agnosceres tandem aliquando, rectè damnatas esse Propositiones quin-

B

que

que prout in Janseniano volumine continetur. Tu verò ad tam innocuam provocationem, ad conditionem pacis tam æquam, tam facilem, tam honestam quid respondes? Caverò, inquis, damnare sensum Iprensis Antistitis, *quis enim non videat periculum imminere NON INFUNDATUM, si propositiones famosas damnarem in sensu ab Autore intento, ne hinc inferat aliquando R. P. me non meam tantum, sed etiam Majorum meorum doctrinam imprudenter damnasse?*

Hic ego quemcumque Theologum, imò quemvis sanæ mentis hominem appello seu testem, seu judicem. Omnia quæ Eximius Docet in materia de Gratia, Libero Arbitrio, Morte Christi pro omnibus sive in materia quinque Hæreticarum Propositionum Cornelii Jansenii reperiuntur quoad sensum in Episcopi illius Pseudo-Augustino: hoc Magistro Martino collatis utrimque ejus & Jansenii sententiis à me in *Difficultatibus Propositis* & à Cranebergh in *Fraude V. articulorum* totis quinque primis capitibus quæ in *Difficultatibus* adoptavi, accuratissimè demonstratum est. Neque Martinus ignorat omnimodam Doctrinæ suæ cum Janseniana consonantiam, cum & in Jansenio satis versatus sit, neque vir sit habeti ingenio, & *Fraudem quinque Articulo-*

ticulorum measque *Difficultates* perlegerit, in quibus consensus iste declaratur tam dilucidè, ut stipitem esse oporteat, qui non assequatur. Hanc scientiam neque mihi, neque Cornelio à Cranebergh acceptam debet Martinus, cum antequam utriusque nostrum scripta prodirent in lucem, *Doctrinæ* suæ cum Janseniana convenientiam satis habuerit perspectam, cum in centies decantatâ Thesi professus est candidè genuinam, & verissimam tergiversationis suæ rationem *periculum NON INFUNDATUM, si propositiones famosas, inquit, damnarem in sensu ab Autore intento, ne hinc inferat aliquando R. P. me non meam tantum, sed etiam Majorum meorum Doctrinam imprudenter damnasse.* Hic inquam Theologum, imò quemlibet rationis compotem appello an ego erga Martinum iniquus sim, dum eum voco in Jansenianæ doctrinæ suspicionem? An injurius sim iis Missionis Alumnis, qui ex Alticollensi Collegio prodeunt iisdem à suo præside principiis, ac sententiis, quibus ipse instructus est, eadem erga Pontificum Constitutiones reverentiâ imbuti, si eos in eadem cum præside ac Magistro suo classe collocaverim? Magistri sui vestigiis gnaviter eos insistere etiam dum Collegio educti Missionem excolunt, norunt omnes qui ejusmodi Cle-

ricorum interfunt subindè concionibus, vel privatis colloquiis, qui libellos legunt ex Hollandia à quibusdam clericis vulgò Rigoristis sive Neo-Augustinianis tam frequenter prodeutes : atque ipse Eximius indicatum voluit, cum in Epistolæ Exordio ut ostendat qualis Doctrinæ sint Missionarii ex suo Collegio assumpti suam ipse exhibeat, meritò ratus eos dein passim sectari principia & sententias, quas in Seminario fuerant edocti.

Non habet igitur Eximius de S. vaen quod de meis *Difficultatibus propositis* conqueratur. Quid autem habet Dominus Melis, quem in difficultatibus vix attingi, nisi ubi de facto, seu congressu ejus cum Amplissimo D. du Bois in Difficultate IX. de qua sequenti cap. Roget Amplissimum suum D. Præpositum Franciscum Manseau, an non *hi censendi sint Propositiones ab Ecclesia profligatas defendere, qui quantumcumque aliorum tum monitis, tum exprobratione stimulati nunquam eò se adduci patiuntur, ut anathema dicant eo sensu quo condemnata sunt.* Eos Propositionum damnatarum verè reos dedeclaraverat nuper Cor. de la Montagne pag 42. illi quantumvis alioquin ubique infestus insignis vester Præpositus inter novos Augustini Discipulos magni nominis Theologus facilè hìc subscribit. Licetne sub-
sume-

sumere ? atqui Eruditissimus D. Petrus Melis , uti & Eximii DD. Martinus Henricus de Swaen , van Viane , Huygens , Hennebel , &c. Quantumcumque rogati , excitati , exprobrationibus impulsii , nunquam voluere propositionibus eo sensu , quo proscriptæ sunt dicere anathema , Conclusio est legitima , ergo Eruditissimus D. Petrus Melis , uti & Eximii van Viane , Huygens , Hennebel , de Swaen , &c. censendi sunt enuntiationes proscriptas propugnare. Durior etiam fuerat major propositio Cor. de la Montagne admiffa ab amplissimo vestro Præposito non suis tantum , sed & suorum Augustini condiscipulorum verbis loquente. Statuebat enim non modò censendos eos esse damnatorum dogmatum patronos , sed reipsâ eos propositiones illas tenere , seu asserere. Mihi verò benignior placuit sententia Theologos illos suspectæ tantum doctrinæ accusans , secutus Illustrissimum gratiæ per se efficacis & prædestinationis gratiæ Defensorem Episcopum Attrebatensem in censura sua anno 1687. 13. Augusti. Declaravit Tractatum Domini Jacobi Gilbert de gratia continere doctrinam falsam , temerariam , heresios condemnatam constitutionibus Pontificum Iunocentii X. & Alexandri VII , plenum conviciis , & invectivis minimè Christianis in

Theologos orthodoxos. Hic Episcopus qui doctrinam noxiam non aperte damnant, ait & alienæ ruinæ reos esse, & seipfos reddere eorum errorum suspectos, ut utamur Magni cujusdam Pontificis sententiâ in ISTIS CAUSIS NON CARET SUSPICIONE TACITURNITAS. Quod de Episcopis, idem hic respectivè dicendum est de quibuscumque animarum Pastoribus, Tyronum Theologorum Directoribus, Magistris & Præsidibus. Paulò post in eadem censura novo cujusdam Pontificis Apophtegmate priùs dictum confirmat: ERROR ENIM, inquit, CUI NON RESISTITUR, APPROBATUR.

Adeò non accusandus sum quod Janseniano furfure quosdam conspersos designaverim, ut potius increpandus videar, quod numero tam Angusto Jansenismum in Belgio complexus sim. Confutationis pag. 76. palladium sancti, si superis placet, Augustini Discipulum redargueram, quod consentiret Arnaldo ita pronuntianti, in præfatione Apologiæ primæ pro Jansenio; Bulla Urbani VIII. qua Iprensis Augustinus prohibetur, fraude, & falsis accusationibus extorta est. Quasi verò Liber Jansenii esset Catholicis perniciosus, & Illustrissimi Iprensis Antistitis doctrina, alia foret quàm S. Augustini.

Hic

Hic me adoritur Reverendus admodum Dominus G. sancti Martini Prior ut quidem se venditat, eadem autoritate constitutus quam Franciscus Manseau sancti Petri Præpositus in partibus. Sic inquam me adoritur Theologiae Moralis pag. 59. *Si hoc Jansenizare est, ut Oropega contendit, facile admittimus Jansenismum plus rei habere quam credatur, asserimus tot penè esse Jansenistas, quot S. Augustino studuere & legere Jansenium. Paucissimi sunt qui sancti Augustini sensum assecuti, & lecto Jansenio non planè perspectum habeant eadem loqui, eadem sentire Iprensensem Augustinum & Hipponensem. Si illud est in quo Oropega palladium, Arnaldum, aliosque Jansenistas haberi velit ut hereticos, necesse est ipsummet hereticum esse, aut fatuum. Ad hoc jam respondiſsem Amplissimo Jansenistarum Priori, nisi me Eximius D. Martinus de Swaen, & Eruditissimus D. Petrus Melis interpellassent. Juerit quoque audiri ipsum Palladium pro se suisque sub Neo Augustino condiscipulis profitentem, Jansenistarum sese nomine gloriari, si per hoc aliud non intelligas, quam ut Jansenistas definierat Amplissimus Dominus Martinus Steyart, eos qui Jansenii doctrinam tuentur, ac profitentur. Verba Palladii sunt: *finio itaque ut Theologus Martinus Steyart cum Jansenista vocabulo.**

Si

Si locutionis, fixarumque mentibus idearum imperium teneret Theologus, nomenclationi eius ac descriptioni actutum accederemus; nam eo dumtaxat quo describit pacto Jansenistas haberi & esse magno duceremus honori. Quid enim generosius in hoc genere, quam eniti, ut Jansenium primi Ordinis Sacerdotem, scripturarum nostrarum elegantem explanatorem, hereticorum, dum vita fuit, expugnatorem egregium, Belgii nostri Episcopum, Academia Lovaniensis Doctorem . . . . . detersâ omni heretica pravitate labe, Ecclesie Catholicae vindicemus?

Quid facias Augustini Discipulis? arctissimâ sunt inter se necessitudine conjuncti: nullus eorum læditur, quin omnes sentiant gravissimè, neque dolorem dissimulant, ad singulorum defensionem, ad factionis splendorem & incrementum omnes conferunt sua studia, consilia, auctoritatem, Facultates. Nihil quisquam in se patitur desiderari. Eorum Principes ut Arnaldus, Palladius, Amplissimus D. Franciscus Manseau Præpositus S. Petri in partibus, uti & Reverendus admodum Dominus G. sancti Martini item in partibus Prior, pro se aliisque testantur Discipulos Augustini gloriari Jansenistarum nomine, Jansenismum non esse merè phantasticum sed *Magis realem*, plures esse Jan-

Jansenistas quam mihi fortè persuadeam, si Jansenistarum nomine aliud non intelligam quam homines qui Jansenii Doctrinam tuentur ac profitentur, qui exploratum habent, aliud non loqui, non aliud sentire Iprensam Augustinum quam Hipponensem. Et tamen mox ut Jansenistæ vocabulum à nobis impingi sibi, vel tantum Jansenismi suspicione notari se audiunt, omnia implent querelis, exostulant de gravissima injuria, minantur, frendent, modestiæ omnis & Charitatis obliti nihil spirant præter ultionem. Ne autem Augustini Discipulos existimes non loqui aut agere consequenter: Palladius adversus Steyartium scribens facilè omnia conciliat: Ideò, inquit, Jansenistarum nomen ægrè ferimus, quia sub eo passim intelliguntur *homines exotici, nec sanæ fidei*. At si intelligerent eos qui Iprensam Augustinum ubique consentire Hipponensi prædicant, *honoris sibi nomen illud ducerent ac gloriæ*. Ego aliàs professus sum, & rursus profiteor me Jansenistarum nomine aliud non intelligere formaliter, & immediatè, quam eos qui Janseniana placita saltem in materia controversa sequuntur atque defendunt; quamvis accedente Pontificio anathemate quo propositiones quinque in Jansenii sensu debellatæ sunt, sequatur quod earum

rum

rum post inflictum anathema propugnatores, vel ab illis non recedentes, fidei sanæ, si usquam fuerint, esse desinant; de exotici nomine rixam non moveo. Si errasse hic palladium, si hallucinatum esse Arnaldum, si criminatum Amplissimum Neo-Augustinianorum præpositum, si Reuerendum admodum Dominum G. sancti Martini apud Jansenistas Priorem injuriam esse suis subditis aut fratribus contendant Eximius D. Martinus Henricus de Swaen, & Eruditissimus D. Petrus Melis, aucto ex ipsis intelligere. Scio imprudentes illos vocabunt nimique candoris arguent, imò & sermonis durioris: at eos in materia quinque Propositionum non fuisse assecutos mentem utriusque Augustini, se in materia hinc controversa quoad substantiam siue ullius momenti quæstionem ab illis dissidere, fallor si umquam edicturi sint, tantâ feruntur esse erga famosos illos Jansenismi Confessores, licet minus cautos, reverentiâ, certè tantâ hæcenus fuerunt erga Jansenium.

Ex fructibus arbor cognoscitur, ex Discipulis Magister, ex Alumnis præses, ex Domesticis Pater-Familias. Quisquamne prodeuntes ex alterutrius præsidis Eximii aut Eruditissimi Collegio Theologos audivit dicentes Anathema Janseniano sensui prout in
ejus

ejus Pseudo-Augustino exprimitur? Quisquamne audivit eos commendasse vel admisisse Formulare Alexandri VII, aut saltem humanam fidem præstitisse Pontificiæ huic Constitutioni, & si non ut Hæreticas saltem ut falsas rejecisse Propositiones V. Iprensis Augustini sensu intellectas? An ejusmodi Præsides, tot rationibus allatis, aliisque quæ proferri possent, in Jansenismi suspensionem vocati, etiamnum conqueri pergent, quod suspensione tam atra non liberentur, dum ipsi ne verbum quidem unum facillimum, certissimum, supremâ autoritate definitum, omni Theologo honestissimum proferre dignantur, quo mox omnium sinistrarum opinionum nebulae dissipentur? Quis credat eos probè Catholicos, quantumvis hominum superumque fidem inclament, dum Hæretica dogmata, eo sensu quo hæresios convicta sunt, & irrefragabili judicio condemnata averfari nolunt toties rogati, toties importunâ adversariorum provocatione, scriptis publicis instigati, & quodammodò compulsi? Quis credat mulierculæ vim sibi illatam querenti si eo loco fuerit ubi vel verbum loquendo, cum posset facillimè, vim omnem avertisset?